

5 **De groep de baas**

Doelstelling:	bewustwording van de invloed van de groep op het eigen gedrag
Werkvormen:	invullen kopieerblad, discussie
Duur:	30 minuten
Materiaal:	kopieerblad

Verloop van de les

INTRO

Vraag de leerlingen of ze wel eens iets doen om “erbij” te horen, of omdat ze anders misschien worden uitgelachen. Zijn er dingen die je vooral als meisje niet doet of draagt, of als jongen? Wat zijn de termen waarmee iemand die ‘anders’ doet of er anders uitziet, wordt uitgelachen of uitgescholden? (Bijvoorbeeld: ‘je lijkt wel een griet’ of ‘watje’?)

Vertel: groepsinvloed kan ervoor zorgen dat je iets niet doet wat je wel zou willen. Maar het kan je ook helpen beter te presteren dan je in je eentje zou kunnen. Denk maar aan sportprestaties: met enthousiaste supporters gaat het meestal een stuk beter.

Iedereen wil bij een groep of groepen horen. Het kan je gezin zijn, of een vriendenclubje, een sportclub of een groep nerds. Die laatste groep ziet elkaar niet vaak, maar je weet wel dat jij niet de enige nerd bent. Vertel dat de leerlingen in deze les onderzoeken wat en hoeveel ze zelf doen om bij de groep te horen.

KERN

De leerlingen vullen individueel de lijst op het kopieerblad in.

Ze bespreken in tweetallen wat ze hebben ingevuld. Zijn ze het met elkaar eens, of vindt de een dat de ander meer of minder “meedoet” dan hij/zij heeft aangekruist? Noem dan concrete voorbeelden. Worden de leerlingen het niet eens, dan kunnen ze onderaan bij “discussie” aangeven waar hun verschil van mening over ging.

NABESPREKING

Wat viel de leerlingen op bij het invullen van het kopieerblad?

Wat viel hen op bij de bespreking in tweetallen? Zijn er discussiepunten, dan kunnen die ook - algemeen - met de hele klas worden besproken. Soms ligt het subtiel, lijkt het of je je laat beïnvloeden, maar vond je iets uit jezelf al leuk. Of misschien laat je je beïnvloeden terwijl je denkt dat het helemaal je eigen idee is. “Tijdgeest” kan ook een rol spelen: tegelijkertijd komen meer mensen op hetzelfde idee, dat ineens heel goed aanslaat.

WERKBLAD

Lees de stellingen hieronder. Omcirkel het antwoord dat voor jou klopt.

Voorbeeld: je hebt soms ruzie thuis omdat je kleren aan moet waarvan je denkt dat anderen ze stom vinden. Dan omcirkel je bij die stelling 'soms'. De tweede vraag: 'Ik schaam me als ik in rare kleren loop': Loop je nooit in rare kleren? Probeer je dan voor te stellen dat je wel vaak in rare kleren loopt. Als je je altijd zou schamen wanneer je in rare kleren loopt, omcirkel je "altijd" (ook al loop je dus in het echt nooit in rare kleren.)

TEST JEZELF

Ik doe graag met de mode mee.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik schaam me als ik in rare kleren loop.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik denk wel eens: wat zullen ze zeggen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik kijk goed hoe anderen zich kleden.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik denk dat iemand die stomme kleren draagt zich wel zal schamen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als er gelachen wordt, ben ik bang dat ze mij uitlachen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als een paar vrienden/vriendinnen fluisteren, ben ik bang dat ze iets lelijks over mij zeggen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als mijn klasgenoten roepen dat een bepaalde mening stom is, en ik heb die mening, dan zeg ik hem niet.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik ben bang om uitgelachen te worden.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als anderen keten, keet ik graag mee.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als anderen iemand pesten, doe ik mee.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als anderen iemand pesten, doe ik niet mee, maar ik zeg er ook niks van.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik wil niet gezien worden met stomme of sullige kinderen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als de anderen iets vetcool vinden, vind ik dat ook.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als anderen in de sloot springen, doe ik het ook.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik ben graag haantje de voorste.	- nooit / soms / vaak / altijd
Er niet bij horen vind ik erg.	- nooit / soms / vaak / altijd
Uitgelachen worden, is het ergste dat me kan overkomen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik heb wel eens ruzie thuis over mijn kleren, omdat ik bang ben dat ze me uit zullen lachen op school.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als ik een vreemde hobby of voorkeur zou hebben, zou niemand dat mogen weten.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als een ander een vreemde hobby of voorkeur heeft, kan hij/zij dat beter niet zeggen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik vertel alleen die dingen waarvan ik weet dat de groep die oké vindt.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik lach wel eens een ander uit.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik vind dat kinderen zich normaal moeten gedragen.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik vind dat kinderen zich normaal moeten kleden.	- nooit / soms / vaak / altijd
Ik vind dat kinderen normaal moeten denken.	- nooit / soms / vaak / altijd
Als mijn vrienden niet normaal doen, wil ik geen vrienden meer zijn.	- nooit / soms / vaak / altijd

WERKBLAD

Puntentelling

Voor alle keren dat je “nooit” invult, krijg je 0 punten.

soms = 1 punt

vaak = 2 punten

altijd = 3 punten

Tel het totaal op.

Hoe beïnvloedbaar ben ik?

60-80 punten:

Je bent overgeleverd aan de mening van anderen. Zelfs wat je dént dat ze denken, bepaalt jouw gedrag. Anderen kunnen jou alles laten doen. Je zou zelfs hondenpoep eten als zij zeggen dat dat cool is. Durf gerust eens wat minder cool te zijn.

40-60 punten:

Je hebt wel een eigen mening, maar de mening van anderen is wel heel belangrijk voor je. Geloof maar wat meer in jezelf. Durf ook eens gek te doen. Zelfs van een keertje “afgaan” voor de groep ga je niet dood.

20-40 punten:

Jij staat stevig in je schoenen. Je bent niet ongevoelig voor wat anderen vinden, maar kiest meestal bewust je eigen weg.

0-20 punten:

Jij bent wat ze noemen een “einzegänger” - je gaat je eigen gang en je trekt je niks aan van de mening van anderen. Dat kan je ook wel eens een beetje eenzaam maken. Misschien vind je groepen wel heel vervelend of eng. Wees niet bang om je af en toe een beetje aan te passen. Er blijft nog genoeg van jezelf over.